یادداشت

نکاتی به بهانه قطع‌نامه اخیر شورای حکام

مصطفی اعلایی
دیپلمات و تحلیلگر ارشد حوزه بین‌الملل

چرا اروپا با وجود مشکلات فراوان اقتصادی و اختلافات احتمالی شدید با ترامپ در آینده در قضیه هسته‌ای و حقوق بشر حاضر به همکاری با جمهوری اسلامی ایران نیست؟ این سؤال مهمی است که پژوهشگران علوم سیاسی و کارگزاران سیاست خارجی باید به آن پاسخ دهند. اینکه آیا اقدامات ایران در افزایش توانایی هسته‌ای (صلح‌آمیز) آن‌گونه که سازمان انرژی اتمی ایران اعلام کرده، در برابر مخالفت‌ها و اقدامات غرب بازدارندگی داشته است؟ می‌توان از سؤال دوم آغاز کرد؛ اینکه جمهوری اسلامی ایران در برابر تهاجم اخیر اروپا در ارائه قطع‌نامه، مجددا به سبک گذشته اضافه‌شدن سانتریفیوژهای پیشرفته را به‌عنوان پاسخ به اقدام ضدایرانی در شورای حکام مطرح می‌کند تا چه حد می‌تواند طرف غربی را از انجام تهدیدهای آتی بازدارد؟ واقعیت تجربی سه دهه گذشته نشان داده است این‌گونه اقدامات اگرچه برای بازدارندگی لازم است، ولی برای اثرگذاری قطعی و تغییر مسیر مجادلات کافی نیست. واقعیت امر این است که سرنوشت مجادلاتی مشابه آنچه در شورای حکام و شورای حقوق بشر بین ایران و اروپا مطرح است، هرگز در خلأ و بدون ارتباط با تحولات منطقه‌ای و جهانی تعیین نمی‌شود. چرا؟ چون این مجادلات و اقدامات اغلب خصمانه، قطعا تابعی از مناسبات سیاسی و امنیتی مابین کشورها و گروه‌های ائتلافی و نحوه قرارگرفتن در شبکه‌های جهانی قدرت است. این مناسبات و شبکه‌های قدرت نیز بر مبنای اصول موازنه و بازدارندگی همه‌جانبه (با مفاهیم تحول‌یافته و جدید) و اصل تفکیک‌ناپذیری تحولات سیاسی، اقتصادی و امنیتی شکل گرفته و تعیین می‌شوند. تا زمانی که این مناسبات بر مبنای تأمین امنیت جمعی، مبادله‌ای و متقابل بین ایران و اروپا مورد توافق قرار نگیرد، هرگونه تهدید به افزایش توان هسته‌ای نه‌تنها ماهیت بازدارندگی خود را از دست خواهد داد، بلکه این اقدامات ممکن است به ضد اهداف بازدارندگی تبدیل شده و به تشدید مخاصمه منجر شود. همان‌گونه که جمهوری اسلامی ایران به‌حق می‌گوید اگر ایران امنیت نداشته باشد، امنیت دیگران نیز مختل خواهد شد، دیگران ازجمله اروپا نیز معادلات هسته‌ای در شورای حکام را به امنیت خود و عناصر وجودی آن متصل و مرتبط می‌کنند و این یکی از مظاهر تفکیک‌ناپذیری تحولات در محیط بین‌الملل است. بعید می‌دانم اروپا جایگاه و وضعیت سیاسی ایران برای تعیین اقدامات سیاسی خود را صرفا با پیشرفت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز ارزیابی کند. اروپا و هر کشور مهم دیگری مناسبات با دیگران را بر مبنای نسبت آن با امنیت خود و موازنه قوا تعیین می‌کند. به بیان دیگر، مشکل اروپا به گمان بنده محدود به رفتار ایران در امور هسته‌ای نیست، بلکه بیش از همه به نوع واکنش‌های ایران به وضعیت‌هایی که با امنیت اروپا و موازنه قوا سروکار دارند، مرتبط است. کشورهای دیگری در محیط بین‌الملل وجود دارند که دارای توانایی‌های بسیار بیشتر از ایران هستند، درعین‌حال مناسبات متعادل با اروپا دارند؛ بنابراین عناصر تشکیل‌دهنده اقدامات اروپا در آژانس بین‌المللی هسته‌ای عمدتا به مناسبات سیاسی و امنیتی خود با ایران، وزنه بین‌المللی ایران، جایگاه و راهبرد ایران در امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی مرتبط است و اقدامات هسته‌ای ایران فقط یک پوسته یا یک کاتالیزور است. به بیان واضح‌تر، واکنش جمهوری اسلامی ایران در قضیه اوکراین و در تحولات خاورمیانه و مدیترانه از عناصر اصلی تعیین‌کننده در نوع اقدامات اروپا در قضایای هسته‌ای و حقوق بشر است. متقابلا ایران نیز چگونگی رفتار اروپا در حوزه‌های مختلف سیاسی و امنیتی را مبنای موضع‌گیری خود قرار می‌دهد و این مواضع فی‌نفسه طبیعی است. رویکردهای سیاسی و امنیتی جمهوری اسلامی ایران و اروپا از مفروضات قطعی و نگاه مشترک و جمعی در روابط بین‌الملل است. کشورها و ائتلاف‌ها غالبا مناسبات منطقه‌ای و جهانی خود را بر مبنای موازنه امنیتی و نه آخرالزمانی تعیین می‌کنند؛ بنابراین جمهوری اسلامی ایران نمی‌تواند راه‌حل مقابله با قطع‌نامه‌های شورای حکام را فقط در افزایش توان هسته‌ای خلاصه کند، بلکه باید این معضل را در چارچوب وسیع‌تر امنیت جمعی، متقابل و مبادله‌ای جست‌وجو کند و این نیازمند دیپلماسی کارآمد برای انجام «دادوستد سیاسی» و استفاده مناسب، متعادل و به‌موقع از اقتدار میدانی است. اولین اقدام لازم در این زمینه این است که طراحان و کارگزاران سیاست خارجی باید مشخص کنند آیا راهبردها و اهداف سیاست خارجی و امنیتی کشور با مفروضات قطعی محیط بین‌الملل سازگار است؟ این ارزیابی به‌هیچ‌وجه به معنای وادادگی، تسلیم و واگذاری امنیت ملی به دیگران نیست، بلکه بالعکس این اقدامات به معنای واقعی‌کردن و روزآمدکردن راهبردها و اهداف سیاست خارجی و امنیتی بر مبنای مفروضات قطعی محیط بین‌الملل است. تنها در این چارچوب است که بازدارندگی در امور هسته‌ای ازجمله افزایش سانتریفیوژهای پیشرفته و ارتقای توان نظامی و تقویت هسته سخت روابط، مأموریت خود را انجام خواهد داد و بر تحولات و مناسبات تأثیر خواهد داشت. در غیر این صورت، همان‌گونه که تاکنون صورت گرفته، توان و اقتدار کشور در یک چرخه تعقیب و گریز و با فرازونشیب نهایتا به فرسایش خواهد رسید.

خبر

سلامی: از اسرائیل انتقام می‌گیریم

فرمانده کل سپاه با بیان «این روزها در اسرائیل کسی آرامش ندارد و همه در پناهگاه به سر می‌برند و لرزه بر اندام دشمنان افتاده است»، گفت: اسرائیل آشفته است و آنها افسرده شده‌اند و ارتش آنها خسته شده و برعکس موتور حزب‌الله و جبهه مقاومت روشن شده است. سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی، فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، در رزمایش ۶۰ هزارنفری الی بیت‌المقدس ۱۵ در اهواز با گرامیداشت یاد و خاطره شهدا و تبریک هفته بسیج اظهار کرد: اسرائیل مانند یک خنجر جا گرفته در دل مسلمانان و این عنصر خارجی باید از پیکره اسلام جدا شود. قطعا این راه پیموده خواهد شد، این راه طی خواهد شد. جهان با ظلم دوام نمی‌آورد. هیچ ظالمی نیست که در این جهان به ذلت نیفتاده باشد. سرنوشت پیشینیان را نگاه کنید، ببینید بر سر ظالمان چه آمده است. چه عاقبت شری در انتظار آنها است و این برای صهیونیست‌ها نزدیک است.
او گفت: ادامه این جنگ فقط به نابودی اسرائیل می‌انجامد و اگر مسلمانان با هم متحد شوند، این جرثومه فساد نابود خواهد شد و قطعا این راه طی خواهد شد و جهان با ظلم دوام نمی‌آورد و با نگاه به سونوشت پیشینیان خواهیم دید که نابودی در انتظار اسرائیل است؛ مردم ایران مطمئن باشند که انتقام خود را از اسرائیل خواهیم گرفت.

عکس: Getty images

«شرق» از صدور قطع‌نامه ضدایرانی در شورای حکام و پاسخ تهران گزارش می‌دهد

تنش به وقت وین

عبدالرحمن فتح‌الهی: همان‌طور که از قبل هم قابل پیش‌بینی بود، روز پنجشنبه هفته گذشته قطع‌نامه ضدایرانی سه کشور اروپایی عضو برجام (آلمان، فرانسه و انگلستان) با حمایت سیاسی ایالات متحده آمریکا در شورای حکام تصویب شد. به نوشته ایرنا، در این قطع‌نامه که با ۱۹ رأی موافق، ۱۲ رأی ممتنع و سه رأی مخالف (چین، روسیه و بورکینافاسو) به تصویب رسید، بدون اشاره به همکاری‌های ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، از تهران خواسته شده تا برای حل‌وفصل مسائل ادعایی پادمانی «اقدامات ضروری و فوری» صورت دهد. البته آفریقای جنوبی، هند، پاکستان، اندونزی، برزیل، غنا، تایلند، الجزایر، ارمنستان، بنگلادش، کلمبیا و مصر به این قطع‌نامه رأی ممتنع دادند و در مقابل آمریکا، انگلیس، فرانسه، آلمان، اسپانیا، آرژانتین، استرالیا، بلژیک، اکوادور، اوکراین، کانادا، گرجستان، ژاپن، کره جنوبی، مراکش، ایتالیا، لوکزامبورگ، هلند و پاراگوئه به آن رأی مثبت دادند. ونزوئلا هم به علت پرداخت‌نکردن حق عضویت، اجازه شرکت در رأی‌گیری را نداشت.

با این حال در سند قطع‌نامه تصویب‌شده شورای حکام از ایران خواسته شده تا بدون فوت وقت درخصوص «ذرات اورانیوم با منشأ انسانی در دو مکان اعلام‌نشده در ایران، توضیحات معتبر ارائه و آژانس را از مکان(های) فعلی مواد هسته‌ای یا تجهیزات آلوده مطلع کند». قطع‌نامه یادشده مضافا از ایران می‌خواهد که «اطلاعات، اسناد و پاسخ‌های مورد نیاز آژانس» را در این زمینه ارائه و دسترسی به مکان‌ها و مواد مورد نیاز بازرسان آژانس را فراهم کند». گفتنی است که در این قطع‌نامه آمده: «ارائه این اطلاعات و فراهم‌کردن دسترسی‌ها توسط ایران و انجام راستی‌آزمایی‌های بعدی توسط آژانس بر اساس توافق‌نامه ان‌پی‌تی، برای دبیرخانه ضروری است تا گزارش کند که دیگر مسائلی باقی نمانده و نیاز به بررسی شورای حکام و اقدام در این زمینه نیست». لازم به ذکر است که در قطع‌نامه تروئیکا و آمریکا از مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواسته شده است تا یک ارزیابی جامع و به‌روز در مورد ادعای حضور یا استفاده احتمالی از مواد هسته‌ای اعلام‌نشده در ارتباط با مسائل باقی‌مانده و همچنین گزارش کامل درباره همکاری ایران با آژانس، برای بررسی در نشست اسفندماه ۱۴۰۳ شورای حکام یا حداکثر تا بهار ۱۴۰۴ تهیه کند. این برای پنجمین بار پس از اجرای برجام و بسته‌شدن پرونده ادعاهای پادمانی درباره برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران است که کشورهای غربی با صحنه‌گردانی رژیم صهیونیستی، علیه ایران قطع‌نامه ارائه می‌کنند.

واکنش تهران

رئیس سازمان انرژی ایران در پاسخ به صدور قطع‌نامه ضدایرانی در شورای حکام آژانس، دستور انجام اقدامات مؤثر، ازجمله راه‌اندازی مجموعه معتنابهی از سانتریفیوژهای جدید و پیشرفته از انواع مختلف را صادر کرد. همچنین بیانیه مشترک وزارت امور خارجه و سازمان انرژی اتمی ایران در مورد قطع‌نامه صادره در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در رابطه با برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران منتشر شد. متن این بیانیه به این شرح است: «در آخرین ساعات جلسه مورخ ۱ آذر ۱۴۰۳ شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، با فشار و اصرار سه کشور اروپایی و آمریکا و علی‌رغم عدم حمایت حدود نیمی از دولت‌های عضو، قطع‌نامه‌ای غیراجماعی در مورد برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران تصویب شد. سیاست اصولی جمهوری اسلامی ایران همواره مبتنی بر تعامل سازنده با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در چارچوب حقوق و تکالیف مصرح ذیل معاهده عدم اشاعه و موافقت‌نامه جامع پادمان بوده است. دولت چهاردهم بر مبنای همین سیاست از ابتدای تشکیل، ادامه و ارتقای همکاری‌ها با آژانس را با هدف حل‌وفصل موضوعات فی‌مابین در دستور کار خود قرار داده است. در چارچوب همین رویکرد اصولی، ایران از سفر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران استقبال کرد و برنامه‌ریزی لازم برای فراهم‌نمودن زمینه تعاملات بیشتر و موفقیت سفر را انجام داد. سفر مدیرکل آژانس به ایران، دیدارهای وی با مقام‌های عالی جمهوری اسلامی ایران و بازدید از مجتمع‌های غنی‌سازی شهید دکتر علی‌محمدی و شهید مهندس احمدی‌روشن و مذاکرات صورت‌گرفته زمینه مناسبی برای تقویت تعاملات ایران و آژانس ایجاد کرد».

ذیل بیانیه مشترک قید شده «در چنین شرایطی سه دولت اروپایی و آمریکا -که سابقه طولانی در بدعهدی و عدم پایبندی آشکار به تعهدات خود ازجمله در قالب برجام و توسل به تحریم‌های ظالمانه و فشارهای غیرقانونی علیه ملت ایران دارند- به جای کمک به تداوم فضای سازنده ایجادشده بین ایران و آژانس، حتی منتظر نتایج سفر مدیرکل آژانس هم نمانده و در یک اقدام تقابلی و ناموجه، قطع‌نامه‌ای علیه ایران در شورای حکام ارائه کردند. البته این قطع‌نامه از حمایت نیمی از اعضای شورای حکام برخوردار نشد که خود مبین مخالفت آنها با رویکرد سیاسی و مخرب بانیان قطع‌نامه است. این رویکرد سیاست‌زده، غیرواقع‌بینانه و مخرب فضای مثبت ایجادشده و تفاهم‌های حاصل از آن را مخدوش می‌کند. چنین اقدامی، آن هم در زمانی که ایران و آژانس در مسیر تعامل سازنده قرار داشتند، بار دیگر ثابت کرد که سه دولت اروپایی و آمریکا در ادعای خود مبنی بر حفظ اعتبار آژانس به‌هیچ‌وجه صداقت ندارند و موضوع هسته‌ای ایران صرفا بهانه و دستاویزی برای پیشبرد اهداف نامشروع آنهاست. مراجع صلاحیت‌دار جمهوری اسلامی ایران در سطوح مختلف پیش‌تر اعلام کرده بودند که اتخاذ هرگونه اقدام تقابلی و سوءاستفاده از شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای پیشبرد اهداف نامشروع و سیاسی، با پاسخ متقابل ایران مواجه خواهد شد. مختصات پاسخ احتمالی ایران از قبل نیز به مدیرکل آژانس اطلاع‌رسانی شده است».

بر همین اساس، در ادامه بیانیه مذکور، رئیس سازمان انرژی ایران دستور انجام اقدامات مؤثر، ازجمله راه‌اندازی مجموعه معتنابهی از سانتریفیوژهای جدید و پیشرفته از انواع مختلف را صادر کرد. به گفته این بیانیه، «بدیهی است این اقدامات در راستای صیانت از منافع کشور و توسعه هرچه بیشتر صنعت هسته‌ای صلح‌آمیز، متناسب با نیازهای روزافزون ملی و در چارچوب حقوق و تعهدات ایران وفق موافقت‌نامه پادمان جامع انجام می‌شود». البته این بیانیه متذکر می‌شود: «همکاری‌های فنی و پادمانی با آژانس، مثل گذشته و در چارچوب موافقت‌نامه پادمان ادامه خواهد یافت و در پایان تصریح می‌شود که جمهوری اسلامی ایران همچنان آماده تعامل سازنده با جهات ذی‌ربط بر مبنای اصول و موازین حقوقی بین‌المللی است و سیاست اصولی صیانت از حقوق و منافع ملت بزرگ ایران و توسعه برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز و بومی با جدیت ادامه خواهد یافت».

واکنش نماینده ایران در آژانس

پیش‌تر هم نماینده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در کنفرانس خبری در حاشیه نشست شورای حکام نسبت به قطع‌نامه صادرشده واکنش نشان داد. به گفته ایسنا، نماینده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در یک کنفرانس خبری که در حاشیه نشست شورای حکام برگزار شد، با انتقاد از قطع‌نامه صادرشده علیه ایران گفت: «این قطع‌نامه در حالی صادر شد که سفر اخیر مدیرکل آژانس به تهران نتایج مثبتی به همراه داشت و توافق‌های حاصل‌شده در این سفر به مرحله اجرا درآمده بود». به باور نذیری‌اصل، «این اقدام بدون توجه به دستاوردهای سفر مدیرکل و نقشه راه مورد توافق میان طرفین صورت گرفته است و واکنش ایران به قطع‌نامه پیشنهادی از سوی سه کشور اروپایی نیز بر اساس حقوق مشروع و قانونی خواهد بود».

واکنش سخنگوی سازمان انرژی اتمی

در ادامه واکنش مقامات کشور، بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی هم با اشاره به بازدید مدیرکل آژانس از سایت‌های هسته‌ای ایران اظهار کرد: «آقای گروسی زنجیره‌های غنی‌سازی و هزاران سانتریفیوژ نصب‌شده را دیدند و اعلام کردیم که اینها آماده راه‌اندازی است در عین حال که آماده همکاری با آژانس هم هستیم». وی ادامه داد: «آقای گروسی پیشنهادی در سفر به ایران داشتند مبنی بر اینکه ایران موقتا ذخایر ۶۰ درصدی را بالا نبرد، البته نه به شکلی که غنی‌سازی در سطوح مختلف ازجمله ۶۰ درصد متوقف شود. این مسئله را با شروطی پذیرفتیم ولی گفتیم این در صورتی است که قطع‌نامه تصویب نشود». سخنگوی سازمان انرژی اتمی با اشاره به تصویب قطع‌نامه در پایان روز پنجشنبه به وقت محلی تصریح کرد: «ما قبلا اعلام کرده بودیم که در لحظه واکنش نشان می‌دهیم. قبل از اینکه مسئولان آژانس دبیرخانه را ترک کنند، به آنها اطلاع دادیم و امروز هم DIQ فرستادیم و این کار ادامه دارد».

کمالوندی تأکید کرد: «حوزه غنی‌سازی مهم‌ترین حوزه‌ای است که متأثر می‌شود و ما ظرفیت غنی‌سازی را به شکل قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌دهیم و از انواع ماشین‌های پیشرفته استفاده می‌کنیم و سرعت تحقیق و توسعه صنعتی را در هرکدام از ماشین‌ها افزایش داده و زیرساخت‌ها را توسعه می‌دهیم و اقدامات دیگری که ضریب امنیت را افزایش می‌دهد، صورت می‌دهیم». این مقام سازمان انرژی اتمی ادامه داد: «اینها (غرب) با فشار دنبال این هستند که صنعت ما به عقب برود اما این اتفاق که نمی‌افتد هیچ، از طرفی تعداد کشورهایی که به قطع‌نامه اینها رأی می‌دهند از دفعات قبل کمتر شده است». کمالوندی تأکید کرد: «آقای اسلامی دستور لازم را دیشب (پنجشنبه‌شب) صادر کردند و به‌زودی هم آژانس گزارش خود را خواهد داد و می‌بینند که این کار آنها باعث شد افزایش ظرفیت در حوزه‌های مختلف صنعت هسته‌ای داشته باشیم».

بحران در روابط با اروپا

پیش از رأی‌گیری، عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، روز پنجشنبه هشدار داد و گفت که اتخاذ این قطع‌نامه، تعاملات بین آژانس و تهران را «تضعیف و مختل خواهد کرد». مسئول سیاست خارجی کشورمان پیش‌تر نسبت به واکنش «متناسب و مناسب» ایران در صورت تصویب این قطع‌نامه هشدار داده بود. خبرگزاری فرانسه، به نقل از هلویز فایه، محقق انستیتوی روابط بین‌الملل فرانسه، چنین تحلیل می‌کند که «این قطع‌نامه می‌تواند به تلاش‌های رافائل گروسی آسیب برساند». او به این خبرگزاری (فرانسه) می‌گوید: «اما قدرت‌های غربی از عدم کارایی مانورهای دیپلماتیک او ناامید شده‌اند و به دنبال راه‌حل‌های محکم‌تر هستند». روز چهارشنبه، گروسی متذکر شد نمی‌تواند «رد کند» که جلب تعهد ایران به تعیین سقف برای غنی‌سازی ممکن است «در نتیجه تحولات بیشتر» دچار تزلزل شود. رحمن قهرمان‌پور، کارشناس سیاست خارجی، ارزیابی می‌کند که تهران ممکن است با «افزایش سطح غنی‌سازی» نسبت به تحریم جدید واکنش نشان دهد. اما او انتظار هیچ «اقدامات استراتژیک» شدیدی را ندارد؛ زیرا ایران نمی‌خواهد قبل از بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید، تنش‌ها را تشدید کند.

دوری از شتاب‌زدگی در واکنش

علی‌رغم آنچه عنوان شد، سیدجلال ساداتیان در گفت‌وگو با «شرق» معتقد است «در شرایط کنونی پرونده هسته‌ای ایران و صدور قطع‌نامه روز پنجشنبه کشورهای اروپایی در راستای تبعات جنگ اوکراین و دیگر اختلافات جاری بین ایران و اروپا قرار دارد». به همین دلیل و به باور سفیر پیشین ایران در انگلستان، «اگر سلسله کنش‌ها و واکنش‌های ایران و آژانس با اقدام تهران برای افزایش غنی‌سازی و استفاده از سانتریفیوژهای پیشرفته ادامه پیدا کند، بحران به سمتی پیش خواهد رفت که کنترل و مدیریت آن بسیار سخت‌تر خواهد بود». بنابراین وی توصیه می‌کند «بدون شتاب‌زدگی و بدون آنکه در مسیر مدنظر بنیامین نتانیاهو و رادیکال‌ها قرار بگیریم، باید نهایت هوشمندی، عقلانیت و در عین حال جدیت در دستور کار قرار بگیرد تا شرایط از نقطه بحرانی فعلی خارج شود».

از طرف دیگر علی بیگدلی هم در گپ‌وگفتش با «شرق»، ارزیابی مشابهی دارد و به گفته او، «نباید با برخی اقدامات شتاب‌زده پنجره روابط نیم‌بند و رو به افول و سرد ایران با کشورهای اروپایی بسته شود؛ چون در شرایطی که در آستانه روی کار آمدن دولت دونالد ترامپ هستیم، اگر پنجره روابط با اروپا به هر دلیلی بسته شود، نهایتا ایران یکی از اهرم‌های فشار خود برای تعامل با غرب و به‌خصوص آمریکایی‌ها را از دست خواهد داد». این در حالی است که به گفته این استاد دانشگاه، «در صورت روی کار آمدن دونالد ترامپ، احتمال گسل بین دو سوی آتلانتیک یعنی آمریکا و اروپا بیشتر خواهد شد که می‌تواند فرصت مغتنمی را به ایران بدهد». در صورتی که از منظر بیگدلی، «با افزایش غنی‌سازی و استفاده از سانتریفیوژهای پیشرفته‌تر، نهایتا شرایط برای بسته‌شدن روابط با اروپا شکل خواهد گرفت. به‌خصوص آنکه طبق قطع‌نامه اگر تا اسفند سال جاری و نهایتا بهار سال آتی ایران نتواند مناسبات خود با آژانس را ارتقا بدهد، قطعا اروپا به سمت فعال‌کردن مکانیسم ماشه تا پیش از مهرماه ۱۴۰۴ خواهد رفت».

خبر

علی لاریجانی اعلام کرد
آمادگی ایران برای توافق جدید هسته‌ای با ترامپ

علی لاریجانی، مشاور رهبری، آمادگی ایران را برای مذاکرات جدید هسته‌ای با دولت ترامپ اعلام کرد. گفت‌وگوی علی لاریجانی، مشاور رهبر انقلاب، با سایت KHAME-NEI.IR منتشر شد و در بخشی از این گفت‌وگو علی لاریجانی خطاب به آمریکا گفت: دو راه بیشتر پیش‌رویتان ندارید؛ یکی برگردید به همان برجامی که تصویب شده... یا بیایید سر موضوع جدید؛ ما غنی‌سازی در این حد داریم، خب بیایید توافق کنید. او خطاب به آمریکایی‌ها گفت: [آمریکا] با تجربه‌ای که برای منصرف‌کردن ایران دارید و دیدید که نمی‌شود، پس دو راه بیشتر پیش‌رویتان ندارید؛ یکی برگردید به همان برجامی که تصویب شده -خب ایران همیشه به شما گفته بیایید برگردید اشتباه‌تان را حل کنید. البته خسارت‌های ما را هم باید یک‌جوری تأمین کنید-؛ یک راه دیگرش هم این است که خیلی خب، قبول ندارید؟ -چون شنیدم دولت جدید ایالات متحده گفته «ما آن برجام را اصلا قبول نداریم، چون ایرانی‌ها سر ما را کلاه گذاشتند!»- آن وحی منزل نیست، بیایید سر موضوع جدید: شما می‌گویید «ایران هسته‌ای را ما قبول داریم. به سمت بمب نرود، عیب ندارد»؛ ما غنی‌سازی در این حد داریم، خب بیایید توافق کنید -که ایران شروطی دارد برای این امر با توجه به تجربه گذشته- ما به سمت بمب نمی‌رویم، شما هم شروط ما را بپذیرید. توافق بعدی بکنید. بنابراین ما توصیه نمی‌کنیم شما رفتار غلط قبلی‌تان را دنبال کنید، ولی به هر حال این هم یک راه‌حل است. بیایید از این راه‌حل استفاده کنید. او همچنین در توضیح واکنش بشار اسد و نبیه بری [به پیام رهبری] گفت: برخورد هر دو بزرگوار نسبت به پیام رهبری خیلی محترمانه بود، خیلی تجلیل کردند و من از گذشته هم نظر آنها را نسبت به مقام معظم رهبری می‌دانستم؛ که ایشان را یک فرد راهگشا در مسائل و بن‌بست‌های منطقه می‌دانند و به این جهت هر دو، نظرشان این بود که نکاتی که در این پیام‌ها آمده، همان مسائلی است که ما امروز به آن نیاز داریم و باید به آن توجه کنیم و قبول هم داریم همه را و پیگیر هم هستیم. تلقی‌شان این بود که پیام از جانب شخصیتی آمده که دلسوز منطقه است و آینده‌نگر نسبت به منطقه و توجه کافی به همه ابعاد و مسائل منطقه دارد و خواستار حل مسائل است. از این جهت خیلی استقبال کردند. لاریجانی درباره تلاش برای صدور قطع‌نامه علیه ایران هم گفت: برای هسته‌ای دارید قطع‌نامه می‌دهید؟ چون آنجا آقای کیسینجر گفته بود الان یک قطع‌نامه بدهید. پس معلوم است که تلقی‌تان این بوده، اینجا شما مشکلی پیدا کردید یک جای دیگری باید تلافی دربیاورید. من تحرکی که الان کشورهای اروپایی دارند ایجاد می‌کنند برای قطع‌نامه در آژانس را از این سنخ می‌بینم. درواقع دنبال یک رفتار نیشگونانه نسبت به ایران هستند که ما چون در آنجا مثلا موفق نشدیم به شما ضربه بزنیم، یک جای دیگر به شما ضربه می‌زنیم. منتها یک اشتباهی دارند می‌کنند؛ ببینید وقتی فرض کنیم ما همان روش گذشته را ادامه می‌دهیم، در قبل که شما قطع‌نامه صادر کردید، برای ایران مزاحمت ایجاد کردید از نظر اقتصادی، ولی ایران توانست خودش را قدری بازیابد. از نظر هسته‌ای شما پیش بردید یا ایران قوی‌تر شد؟ تکنولوژی‌های جدید هسته‌ای پیدا کرد و الان غنی‌سازی‌اش را برده بالای ۶۰ درصد. پس شما موفق نبودید. بله؛ یک خسارت اقتصادی به ما زدید ولی آن کاری که می‌خواستید که این نبود؛ کاری که می‌خواستید این بود که ایران را از نظر هسته‌ای جلوگیری کنید. بعد هم نتیجه‌اش این بود که بعد از یک مدتی آمدید گفتید بیایید تفاهم کنیم. تفاهم کردیم، باز دوباره آمریکایی‌ها خلف وعده کردند. خب الان در موقعیت مختلفی هستیم. به هر حال ما غنی‌سازی را گسترش دادیم و غنی‌سازی را بردیم بالای ۶۰ درصد.